

Polski Rejestr Statków

PUBLIKACJA INFORMACYJNA NR 17/I

**NADZORY PRZEMYSŁOWE NA PODSTAWIE
UZNANEGO SYSTEMU
PLANOWEGO UTRZYMANIA URZĄDZEŃ**

2001

Publikacje I (Informacyjne) wydawane przez Polski Rejestr Statków
mają charakter instrukcji lub wyjaśnień przydatnych przy stosowaniu
Przepisów PRS

GDAŃSK

Polski Rejestr Statków

PUBLIKACJA INFORMACYJNA NR 17/I

**NADZORY PRZEMYSŁOWE NA PODSTAWIE
UZNANEGO SYSTEMU
PLANOWEGO UTRZYMANIA URZĄDZEŃ**

2001

GDAŃSK

Publikacja Nr 17/I „Nadzory przemysłowe na podstawie uznanego systemu planowego utrzymania urządzeń” została zaakceptowana przez Dyrektora Pionu Nadzoru Przemysłowego w dniu 11 stycznia 2001 roku.

© Copyright by Polski Rejestr Statków, 2001

PRS/HW, 01/2001

SPIS TREŚCI

	str.
1 Postanowienia ogólne	5
1.1 Zakres zastosowania	5
1.2 Określenia	5
1.3 Wymagania ogólne	5
2 Nadzory przemysłowe na podstawie uznanego systemu planowego utrzymania urządzeń (nadzór PMS)	6
2.1 Zasady ogólne	6
2.2 Plan utrzymania urządzeń	7
2.3 Tryb uznawania systemu planowego utrzymania urządzeń	8
2.4 Świadectwo Uznania systemu planowego utrzymania urządzeń (Świadectwo Uznania PMS)	9
2.5 Osoba odpowiedzialna	10
2.6 Sprawozdanie roczne PMS	10
2.7 Przeglądy okresowe PMS	11

1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

1.1 Zakres zastosowania

Niniejsza Publikacja określa zasady nadzoru okresowego nad utrzymaniem w ruchu urządzeń znajdujących się na lądzie oraz na stacjonarnych obiektach morskich.

1.2 Określenia

PMS (Planned Maintenance System) – system planowego utrzymania w ruchu urządzeń zgodnie z zatwierdzonym Planem utrzymania urządzeń, obejmujący eksploatację i obsługę techniczną urządzeń maszynowych, instalacji oraz ich naprawy, jak również ewidencjonowanie stanu technicznego i przebiegu eksploatacji, ewidencjonowanie wykonanych czynności obsługi technicznej i dokonanych napraw.

Nadzór PMS – nadzór pełniony przez Polski Rejestr Statków według zasad niniejszej Publikacji.

Czynności obsługi i technicznej – przeglądy dokonywane przez obsługę, planowe przeglądy zapobiegawcze, wymiana materiałów eksploatacyjnych, konserwacja.

Urządzenia – urządzenia techniczne i instalacje, do których ma zastosowanie niniejszy nadzór.

Obiekt – budowla naziemna, nawodna lub podwodna (z wykluczeniem obiektów pływających) wraz z przynależnymi urządzeniami.

Certyfikat Zgodności – dokument potwierdzający zgodność wykonanego obiektu z dokumentacją techniczną, wymaganiami odnośnych norm technicznych oraz obowiązującego prawa.

Certyfikat Bezpieczeństwa – dokument potwierdzający uzyskanie zdolności wykonanego obiektu do bezpiecznej eksploatacji przy zachowaniu zakładanych parametrów pracy, z punktu widzenia przyjętych norm konstrukcyjnych, doboru materiałów, jakości wykonania prac budowlano-montażowych oraz przeprowadzonych badań i testów. Jednym z warunków jego wydania jest posiadanie Certyfikatu Zgodności.

1.3 Wymagania ogólne

Polski Rejestr Statków na wniosek Użytkownika stosuje nadzór PMS, jeżeli zasady utrzymania urządzeń na obiekcie zapewniają:

- utrzymanie urządzeń w stanie sprawności i bezpieczeństwa,
- prowadzenie dokumentacji niezbędnej do weryfikacji stanu technicznego urządzeń i do planowania napraw,
- prowadzenie dokumentacji przydatnej do określenia przyczyn ewentualnych awarii.

2 NADZORY PRZEMYSŁOWE NA PODSTAWIE UZNANEGO SYSTEMU PLANOWEGO UTRZYMANIA URZĄDZEŃ (NADZÓR PMS)

2.1 Zasady ogólne

2.1.1 Nadzorem PMS mogą być objęte urządzenia, dla których funkcjonuje uznany system planowego utrzymania w ruchu i istnieje ważne Świadczenie Uznanie tego systemu przez PRS

2.1.2 Nadzór PMS stosuje się do urządzeń, dla których istnieje możliwość określenia stanu technicznego na podstawie rejestracji czasu pracy, rejestracji usterek, uszkodzeń i napraw oraz rejestracji czynności obsługi technicznej. Do określenia stanu technicznego mogą być również użyte komputerowe systemy i urządzenia diagnostyczne.

2.1.3 Polski Rejestr Statków sprawuje nadzór PMS poprzez:

- weryfikację wdrożenia i funkcjonowania systemu utrzymania urządzeń podczas przeglądu wprowadzającego i przeglądów okresowych PMS,
- analizowanie sprawozdań i raportów sporządzonych przez osoby uprawnione,
- analizowanie zapisów komputerowych urządzeń i systemów diagnostycznych, jeśli zostały zastosowane,
- przeglądy i próby urządzeń wykonywane w obecności Inspektora PRS.

2.1.4 Nadzór PMS obejmuje urządzenia maszynowe i rurociągi wraz ze związanymi urządzeniami elektrycznymi oraz układami sterowania i automatyki. Nadzór PMS może w danym obiekcie obejmować całość lub część urządzeń, stanowiącą określony zespół funkcjonalny.

2.1.5 Dopuszcza się prowadzenie zapisów zarówno odręcznie, jak i z wykorzystaniem techniki komputerowej. Podstawą do decyzji PRS są oryginały zapisów odręcznych i wydruki zapisów komputerowych zweryfikowane i podpisywane na bieżąco przez osoby uprawnione.

2.1.6 Dla systemu komputerowego, stosowanego do bieżącego zapisu parametrów pracy i do diagnostyki urządzeń, obowiązują poniższe zasady:

- .1** możliwość aktualizacji danych oraz wprowadzania zmian w programie może mieć wyłącznie osoba uprawniona,
- .2** należy wykonywać kopie zapisów i regularnie je aktualizować,
- .3** systemy komputerowe podlegają uznaniu bądź uzgodnieniu przez PRS.

2.1.7 Aby uzyskać uznanie systemu planowego utrzymania urządzeń, Użytkownik urządzeń powinien dostarczyć do zatwierdzenia Plan utrzymania urządzeń wykonany zgodnie z wymaganiami rozdz. 2.2. Plan może być zatwierdzony nie wcześniej, niż po pełnym zakończeniu rozruchu obiektu.

2.2 Plan utrzymania urządzeń

2.2.1 Plan utrzymania urządzeń zwany dalej „Planem” powinien zawierać następujące dokumenty:

- .1** spis zawartości,
- .2** schemat organizacyjny określający zakresy odpowiedzialności,
- .3** wykaz urządzeń i systemów, które mają być objęte nadzorem PMS,
- .4** zestawienia podstawowych danych technicznych i parametrów pracy (z określeniem normalnych wartości eksploatacyjnych i wartości granicznych) urządzeń i systemów,
- .5** warunki, jakim mają odpowiadać materiały eksploatacyjne urządzeń i systemów,
- .6** karty lub książki obsługi technicznej każdego urządzenia i systemu, zawierające wykaz i harmonogram czynności obsługi technicznej. Zaleca się aby urządzenia powiązane funkcjonalnie miały wspólną książkę obsługi,
- .7** wykaz i dane techniczne wyposażenia do kontroli stanu urządzeń. Dotyczy to zarówno tradycyjnych instrumentów pomiarowych, np. manometrów, termometrów, jak i układów wskazujących, rejestrujących, alarmowych i bezpieczeństwa oraz urządzeń i systemów diagnostycznych, jeżeli takie zastosowano,
- .8** wykaz instrukcji obsługi, wykaz list kontrolnych (jeżeli istnieją) dotyczących eksploatacji urządzeń, wykaz instrukcji przeglądów i konserwacji oraz instrukcji naprawczych (jeżeli przewiduje się dokonywanie napraw przez załogę),
- .9** wymagane kwalifikacje personelu odpowiedzialnego.

2.2.2 Dokumenty wymienione w 2.2.1 powinny być odpowiednio oznaczone w celu ułatwienia identyfikacji i zebrane, o ile to możliwe, w jedną książkę.

2.2.3 Instrukcje i listy kontrolne wymienione w 2.2.1.8 powinny być dostarczone Polskiemu Rejstrowi Statków do wglądu, wraz z Planem. PRS może wymagać rozszerzenia ich zakresu.

2.2.4 W Planie powinny być jednoznacznie określone zasady prowadzenia i gromadzenia zapisów dotyczących:

- czasu pracy urządzeń,
- parametrów pracy,
- zadziałania alarmów i automatycznych blokad,
- usterek, uszkodzeń i napraw,
- czynności obsługi technicznej,
- analiz materiałów eksploatacyjnych i czynników roboczych.

2.2.5 W Planie powinno być przewidziane miejsce dla:

- rejestracji nazwisk osób odpowiedzialnych, z podaniem danych dotyczących posiadanych kwalifikacji personelu oraz daty przejścia i zdania obowiązków,
- specyfikacji i zmian zastosowanych materiałów eksploatacyjnych,
- rejestracji zmian w Planie.

2.2.6 Zmiany w zatwierdzonym Planie utrzymania urządzeń

2.2.6.1 Wprowadzając zmiany do zatwierzonego Planu, Użytkownik zobowiązany jest wystąpić z pisemnym wnioskiem o ich zatwierdzenie,

2.2.6.2 Użytkownik jest zobowiązany do informowania Polskiego Rejestru Statków o wszelkich zmianach wprowadzanych do instrukcji obsługi urządzeń przez producentów tych urządzeń.

2.2.6.3 PRS może w uzasadnionych przypadkach wystąpić o wprowadzenie określonych zmian w zatwierdzonym Planie.

2.3 Tryb uznawania systemu planowego utrzymania urządzeń

2.3.1 Po zatwierdzeniu Planu utrzymania urządzeń, PRS przeprowadza na wniosek Użytkownika przegląd wprowadzający. Do wniosku należy dołączyć sprawozdanie z działania PMS przez co najmniej 3 miesiące od daty zatwierdzenia, zawierające zapisy wymienione w 2.6.2.

Celem przeglądu wprowadzającego jest potwierdzenie, że:

- system planowego utrzymania urządzeń wdrożono zgodnie z zatwierdzonym Planem i wytycznymi niniejszej Publikacji,
- system jest odpowiedni do typu i stopnia złożoności zastosowanych urządzeń i systemów,
- w ramach systemu prowadzone są dokumenty przewidziane w Planie,
- spełniane są wymagania ujęte w Planie, dotyczące wykonywania czynności obsługi technicznej,
- obsługa zna zasady systemu planowego utrzymania urządzeń.

2.3.2 Po zakończeniu przeglądu z wynikiem pozytywnym PRS wystawia „Świadectwo uznania systemu planowego utrzymania urządzeń”.

Dokumenty wytworzone w ramach systemu planowego utrzymania urządzeń powinny być załączone do sprawozdania z przeglądu wprowadzającego.

2.3.3 PRS może uzależnić uznanie systemu od wprowadzenia zmian w zatwierdzonym Planie i w systemie utrzymania urządzeń.

2.4 Świadczenie uznania systemu planowego utrzymania urządzeń (Świadczenie Uznania PMS)

2.4.1 Świadczenie uznania systemu planowego utrzymania urządzeń, zwane dalej „Świadczeniem Uznania PMS” lub „Świadczeniem” jest wydawane bezterminowo, jednakże podlega potwierdzeniu podczas przeglądów okresowych PMS.

2.4.2 Warunkiem utrzymania ważności Świadczenia jest:

- .1** wykonywanie czynności obsługi technicznej zgodnie z zatwierdzonym Planem utrzymania urządzeń przez osobę upoważnioną lub pod jej nadzorem,
- .2** natychmiastowe powiadamianie PRS przez Użytkownika o wszelkich uszkodzeniach urządzeń i o usterkach, które nie mogą być usunięte w ramach normalnych czynności obsługowych.

Uszkodzenia powinny być naprawione, w zależności od ich zakresu, przez:

- osobę upoważnioną lub pod jej nadzorem,
  - uznaną przez PRS firmę serwisową / naprawczą,
- .3** wykonywanie w terminie zaleceń, wydanych przez PRS w wyniku przeprowadzonego przeglądu lub na podstawie raportu osoby upoważnionej o uszkodzeniu. Zalecenia mogą zobowiązywać do przedstawienia urządzenia do przeglądu przez Inspektora PRS przed, podczas lub po naprawie,
  - .4** przechowywanie do czasu inspekcji PRS każdej części, która z powodu uszkodzenia została zastąpiona częścią zamienną,
  - .5** przechowywanie i udostępnianie Inspektorowi PRS-u:
    - Planu utrzymania urządzeń,
    - instrukcji przeglądów i konserwacji oraz instrukcji naprawczych,
    - wszystkich uaktualnionych bieżąco zapisów, wymienionych w 2.6.2 (jak do sprawozdania rocznego),
  - .6** powiadamianie PRS o zmianie osoby odpowiedzialnej za prowadzenie PMS.

2.4.3 W przypadku stwierdzenia, że urządzenia nie zostały przedstawione w terminie do przeglądu okresowego PMS wg 2.7 bądź też nie są one utrzymywane zgodnie z Planem, a w szczególności:

- ogólny stan urządzeń jest niezadowolający,
- nie są dotrzymane terminy przeglądów urządzeń,
- zapisy nie są prowadzone w sposób właściwy,

PRS może unieważnić Świadczenie Uznania PMS, co jest równoznaczne z zaprzestaniem nadzoru PMS.

2.4.4 Posiadanie aktualnego Świadczenia Uznania PMS jest warunkiem utrzymania ważności Certyfikatu Bezpieczeństwa. Zasady wydawania Certyfikatu Bezpieczeństwa ujęto w osobnym opracowaniu.

2.5 Osoba odpowiedzialna

2.5.1 Osoba odpowiedzialna za prowadzenie PMS podpisuje i odpowiada za dokumentację z przeglądów w ramach PMS oraz za sprawozdania i raporty o uszkodzeniach.

2.5.2 Pracownicy odpowiedzialni za poszczególne części instalacji, zespoły maszyn itp. podlegają w rozumieniu niniejszego nadzoru osobie wymienionej w 2.5.1 i mogą być przez tę osobę upoważnieni do wykonywania określonych sprawozdań i raportów. Wymaga się, aby pracownik odpowiedzialny przebywał na obiekcie przez co najmniej 60% rozpatrywanego rocznego okresu eksploatacji.

2.5.3 Polski Rejestr Statków może wymagać od osób wymienionych w 2.5.1 i 2.5.2 udokumentowania kwalifikacji i znajomości urządzeń.

2.6 Sprawozdanie roczne PMS

2.6.1 Terminy

Sprawozdanie roczne powinno być dostarczone do PRS nie później niż 2 tygodnie przed przewidzianym terminem przeglądu okresowego PMS.

2.6.2 Zapisy

Sprawozdanie roczne powinno zawierać:

- kopie kart / książek obsługi technicznej zawierające zapisy czynności obsługi technicznej od czasu złożenia poprzedniego sprawozdania rocznego,
- zapis godzin pracy urządzeń,
- zapis parametrów pracy urządzeń albo zapis zaistniałych odchyłeń parametrów od wartości dopuszczalnych,
- zapis uszkodzeń i napraw,
- zapis danych do oceny stanu urządzeń (pomiarы luzów, temperatury i ciśnienia spalania, zużycie paliwa, zużycie oleju, wyniki analizy oleju smarowego itp.), w tym wyniki pomiarów części podczas ostatniego przeglądu urządzeń w stanie rozebranym i dane bazowe dla porównania,
- zapisy komputerowych urządzeń i systemów diagnostycznych, jeżeli zostały zastosowane.
- analizę zużycia (trend analysis), włącznie z analizą widmową drgań i / lub analizą widma akustycznego – dla urządzeń wykazujących przekroczenie dopuszczalnych tolerancji.

2.7 Przeglądy okresowe PMS

2.7.1 Zasady ogólne

Podstawą do rozpoczęcia przez Inspektora PRS przeglądu okresowego jest potwierdzone zlecenie Użytkownika i sprawozdanie okresowe, pozytywnie zaopiniowane przez Centralę PRS.

Celem przeglądu jest stwierdzenie, że urządzenia są obsługiwane zgodnie z Planem utrzymania urządzeń i działają w sposób zadawalający.

Celem przeglądu jest również potwierdzenie, że w przypadku przekroczenia dopuszczalnych tolerancji parametrów roboczych podjęte zostały odpowiednie działania, a także że zostały zachowane okresy międzyprzegładowe.

Pozytywnie zakończony przegląd jest warunkiem potwierdzenia Świadectwa Uznania PMS.

2.7.2 Terminy

Przeгляд okresowy PMS wykonywany jest co 12 m-cy. PRS może, w uzasadnionym przypadku, przyspieszyć termin wykonania przeglądu.

2.7.3 Zakres przeglądu

- .1** Ogólny przegląd i próby urządzeń,
- .2** Oględziny części uszkodzonych i wymienionych,
- .3** Audit systemu utrzymania urządzeń, w tym:
  - weryfikacja zapisów dotyczących czynności obsługi technicznej,
  - weryfikacja zapisów dotyczących uszkodzeń i napraw,
  - sprawdzenie aktualnych upoważnień dla osób obsługujących,
- .4** Próby i wrywkowa kontrola wskazań aparatury kontrolno-pomiarowej dla urządzeń w zakresie wykonalnym i uzgodnionym.

2.7.4 Potwierdzenie Świadectwa Uznania PMS

2.7.4.1 Pozytywnie zakończony przegląd okresowy jest warunkiem utrzymania ważności Świadectwa Uznania PMS.

2.7.4.2 W przypadku negatywnego wyniku przeglądu, warunkiem przywrócenia ważności Świadectwa Uznania PMS jest przeprowadzenie przez Polski Rejestr Statków z wynikiem pozytywnym szczegółowego przeglądu obiektu lub instalacji, bądź też określonej części tego obiektu lub instalacji.

Zakres przeglądu ustala Polski Rejestr Statków. PRS może wówczas wystąpić o wprowadzenie zmian wg 2.2.6.3.